

Povídání a malování ateistovo věci křesťanských se týkající. Část 4.

Touto částí počínaje poněkud naruším časovou souslednost ve svém povídání a přidržím se spíše určité logiky a sounáležitosti témat, protože dodržení časové osy by znamenalo odskakování od jedné věci ke druhé a působilo by to zmateně. Z časového odstupu je už také koneckonců jedno, co se odehrálo dříve a co později.

Jistý úspěch s obrazem Panny Marie Svatohostýnské se nějak rozkřikl a v relativně krátkém časovém období se objevily další prosby, žádosti či požadavky. Městys Dřevohostice měl v polích svaté obrázky, opět silně zdevastované zubem času, a při dalším pleněrování jsem byl požádán, zda bych s tím mohl „něco udělat“. Protože na pleněry v Dřevohosticích jsem jezdil rád a měli jsme tam vždy zdarma velmi slušné ubytování i dostatek prostoru na umělecké „výboje“, bral jsem to jako něco, co mohu udělat k oboustranné radosti „na revanš“. Jen jsem ale utrousil s poťouchlostí sobě vlastní, že je docela pikantní, když já, neznaboh, restauruji, opravuji, přenatírám a maluji sakrální obrázky. Dostalo se mi zajímavého poučení od kastelána a konšelstva, lidí to zřejmě věřících:

„Kdyby nebylo neznabohů, mohlo by se snadno stát, že by měl Pán Bůh v nebi prázdnno.“

„Pán Bůh má neznabohy rád, protože od něho nic nechtějí a neobtěžují ho malichernostmi“.

To na mne velmi zapůsobilo a v jisté formě jsem to převzal do svého světónázoru. Jen doufám, že těm lidem to nebude počítáno jako neodpustitelné rouhání, nerad bych, aby jim to „tam nahoře“ nějak uškodilo. S něčím podobným jsem se ale v brzké době následně setkal i na „druhém konci republiky“, ale o tom ještě bude řeč.

Na těch obrázcích v polích byl jednak svatý František z Assisi, jednak svatý Václav. V obou případech se jednalo o lidové artefakty, v případě sv. Václava to byl vlastně reliéf na dřevě, přemalovaný nějakou temperou, František byl namalován na jakémsi těžko definovatelném podkladu, malba, opět zřejmě temperová, se dala setřít i silnějším tlakem prstu. S panem kastelánem jsme probrali nutné informace o artefaktech, o tzv. božích ptáčcích, kteří se měli nacházet u sv. Františka a další obsahové detaily, a já jsem jim navrhl, že bude nejlepší, když jim namaluji cosi jako kopie, které umístí do polí a ty originály v jisté míře opravím, ale ať je nechají v zámeckém či obecním muzeu, aby dále netrpěly.

Kompozice toho obrázku sv. Františka byla trochu zmatená, vypadalo to, jakoby se František nacházel ve škarpě u cesty, ale s tím jsem nemohl nic dělat, než to respektovat.

Protože to všechno pár dnů trvalo, přišel už za dva či tři dny pan místostarosta zkontrolovat postup prací. Ne, že by mě chtěl honit, ale už byly na úřadu městysu stížnosti a hlášky od občanstva, kam se obrázky z polí ztratily, že je určitě někdo ukradl. Bylo vidět, že si jich místní lidé váží a že je sledují.

Nezávisle na Dřevohosticích se ale ještě objevil od jedné kamarádky dotaz, jestli bych její rodině na Moravě, kde jim byly vráceny nějaké polnosti, nenamaloval Svatou Trojici. Ta tam kdysi na Božích mukách byla vyobrazena, ale nezachovala se. Se Svatou Trojicí je trochu problém. Nejsprávnější výklad je, že se jedná o Otce, Syna a Ducha svatého, jako trojjedinou bytost. Jako taková je hodně vidět na sousoších v českých i moravských městech už od dob baroka. Ale nějak se k tomu připlétla ještě Svatá rodina, tedy sv. Josef, Panna Maria a Ježíšek, bývá v tom pak v méně odborné literatuře dost zmatek, neboť je to téma zase hojně frekventované v malířství a to třeba i ve východních pravoslavných církvích. Bylo se tedy třeba dopracovat k

nějaké předloze Otce, Syna i Ducha svatého. Těch obrazů zase na rozdíl od soch tolik není. Je to svým také trochu rouhání v náboženském smyslu, protože jak judaismus, tak křesťanství, tak i islám Boha (vlastně téhož a společného) zobrazovat dosti přísně zakazují. Mistr Michelangelo se tím ovšem při výzdobě sixtinské kaple omezovat nenechal a církev to nakonec strávila. Pro vyobrazení Ducha svatého se ustálilo symbolické vyobrazení v podobě holubice. Jako zajímavost lze doplnit, že pro stručné symbolické znázornění Svaté Trojice se též používá trojúhelník, známý též jako Boží oko, a v Irsku je to zelený trojlístek, na němž tu trojjedinost vykládal kdysi Irům věrosvěd svatý Patrik.

Z několika nalezených předloh pak byly vybrány asi dvě nebo tři, zkompileovány do jednoho obrazu. Myslím, že měl docela úspěch, byl umístěn do polí a dokonce i tamní policie slíbila, že se na něj občas dojedou podívat, aby ho nikdo neukradl.

(Pokračování zase někdy jindy, nebudou-li církevní, umělecké a veřejné námitky.)

